

Raadsinformatiebrief

Datum: 28 mei 2024

Zaaknummer: 1352010

Portefeuillehouder: Wim van der Zanden

Contactpersoon: Annemarie Gijsbers, teammanager Sociaal Domein

Onderwerp

Raadsinformatiebrief Ouderenagenda

Aanleiding

Door toenemende vergrijzing is lokaal ouderenbeleid noodzakelijk. De gemeente Boxtel vindt het belangrijk om door middel van (preventief) beleid in te zetten op bewustwording, de afname van vitaliteit te voorkomen en de kracht van vitale ouderen te benutten. Om die reden is er mede op verzoek van de raad sinds april 2022 de functie projectleider ouderenagenda. Deze functie is 32 uur per week en wordt als een duorol ingevuld door twee projectleiders. Het voornaamste doel van de functie is:

-fungeren als spin in het web

-het leggen van verbindingen tussen alle werkzaamheden en projecten die verband houden met de ouderenagenda

-het zelf oppakken en uitvoeren van een aantal projecten uit de ouderenagenda.

Op de volgende onderdelen ligt het zwaartepunt:

- Het project Hartjes in de Wijk verder doorontwikkelen en realiseren;
- Integrale Ouderenagenda initiëren en coördineren d.m.v.:
 - o Samenwerking intern met alle betrokken beleidsvelden zodat initiatieven breder kunnen worden opgepakt.
 - o Samenwerking met externe partijen zodat middelen en capaciteiten breder worden ingezet.
- Bewustwordingscampagne ontwikkelen en uitrollen;
- Verder uitwerken van de Ouderenagenda met projecten per pijler;
- Aansluiting bij landelijke en provinciale programma's.

In een eerdere raadsinformatiebrief (mei 2023) is aangegeven dat na ongeveer 3 jaar een evaluatie wordt voorbereid en wordt bekeken op welke manier de uitvoering van de ouderenagenda het beste voortgezet kan worden. Deze drie jaar zijn nog niet voorbij, maar inmiddels zijn de projectleiders twee jaar aan de slag en is er veel gebeurd. Daarom willen we graag een tussentijdse update geven waarbij we u mee nemen in de projecten die door de projectleiders zijn opgepakt vanuit de ouderenagenda.

Inhoud

Hartjes in de Wijk

Op 2 november 2023 werd het eerste Hartje in de Wijk geopend in gemeenschapshuis De Rots in Boxtel-Oost. Het doel van de Hartjes is om in een vertrouwde omgeving een laagdrempelige plek te bieden voor de wijkbewoners. Een plek waar ontmoeting en hulpvragen centraal staan, om zo de zelfredzaamheid en vitaliteit van de wijkbewoners te vergroten. We zijn gestart, vanuit de ouderenagenda, met een samenwerking met (zorg)professionals van Vivent, Zorggroep Elde Maasduinen, CoutourdeTwern, Woningcorporatie JOOST en de gemeente Boxtel. Inmiddels is dit verder uitgebreid met Reinier van Arkel, R-Newt en stichting MEE om op deze manier het Hartje toegankelijk te maken voor de doelgroep 0 tot 100. Na de eerste pilot periode heeft de stuurgroep, met daarin de bestuurders van de eerder genoemde professionele partijen geconcludeerd dat de pilot een succes is en we de doorontwikkeling (0-100) gezamenlijk voortvarend blijven oppakken. Het succes van de pilot zit hem in de goede samenwerking tussen professionals en vrijwilligers, de voorziening is laagdrempelig en

mensen worden direct geholpen. Uiteraard zijn er ook verbeterpunten waar mee aan de slag wordt gegaan, namelijk het aanbieden van meer activiteiten, het oppakken van meer casussen en de samenwerking uitbreiden met meer partijen zoals bijvoorbeeld de seniorenverenigingen en buurtsport. Voor het oppakken van casussen wordt gebruik gemaakt van de methode (DIN- methode) zoals ook bekend in de gemeente Oss. Hiervoor worden de mensen die werkzaam zijn in het Hartje opgeleid. Ook is van belang dat er een kwartiermaker wordt aangesteld voor de verdere doorontwikkeling. Deze persoon hangt boven de groep, weet de juiste vragen te stellen om de DIN methode per casus goed uit te voeren, organiseert en legt vast. Welzijn van de bewoner is altijd uitgangspunt. De kwartiermaker gaat per definitie niet op de stoel van de vakmensen zitten, maar heeft wel voldoende verstand van het werkkterrein om de juiste vragen te stellen en kan schakelen tussen de verschillende tafels. Het uitgangspunt is dat deze persoon door alle partijen samen bekostigd wordt (bijdrage kan verschillen per partij) om commitment te krijgen van iedereen. Op deze manier werkt de kwartiermaker ook ‘onafhankelijk’ en is niet verbonden aan één van de partijen. Op bovenstaande verbeterpunten en het aanstellen van de kwartiermaker wordt de komende tijd de focus gelegd.

Welzijn op Recept

Op 4 september 2023 werd de pilot Welzijn op Recept gelanceerd. Dit was een samenwerking tussen Jeroen Bosch Huisartsen, gemeente Boxtel, ContourdeTwern en Huisartsenpraktijk Liempde. Deze vernieuwende methode weet, inmiddels ruim een half jaar, een brug te slaat tussen zorg en welzijn om samen de juiste ondersteuning te kunnen leveren aan mensen met psychosociale problemen. Want lang niet alle gezondheidsklachten hebben een lichamelijke oorzaak. Een aanzienlijk deel van de mensen die regelmatig de huisarts bezoeken heeft psychosociale problemen als gevolg van bijvoorbeeld ingrijpende gebeurtenissen, relatieproblemen of een zieke partner. Uit de landelijke evaluatie en het eerste beeld van de lokale evaluatie van de pilot blijkt dat Welzijn op Recept een succes is. Patiënten die een welzijnsrecept hebben ontvangen, ervaren onder andere betere gezondheid en meer zelfvertrouwen. Patiënten krijgen sneller ondersteuning die past bij niet-medische hulpvragen. Vanwege het succes van de pilot is ‘Welzijn op Recept’ vanaf nu beschikbaar voor alle huisartsenpraktijken in Boxtel. WoR komt voort uit de Ouderenagenda maar is wel breder, de doelgroep voor deze pilot is 18 jaar en ouder. Echter is het de de doelgroep ouderen die vooral gebruik maakt van WoR. Wat interessante cijfers uit de landelijke evaluatie zijn dat een verwijzing naar een welzijnscoach een besparing oplevert van € 463 per welzijnsrecept per jaar voor de huisartsen. Sociale activering stelt opname in een verpleeghuis uit met ongeveer 3 maanden. De besparing kan leiden tot een bedrag van € 16.380 per persoon in de Wet langdurige zorg.

Valpreventie

Met het toenemende aantal ouderen in Nederland wordt valpreventie steeds belangrijker. Gemeenten hebben hierin een essentiële rol gekregen van de overheid. Valpreventie heeft een plek gekregen in het Gezond en Actief Leven (GALA) akkoord en gemeenten zijn verplicht een deel vanuit de beschikbare SPUK middelen te besteden aan een ketenaanpak valpreventie. Een valongeval heeft namelijk veel impact op zelfredzaamheid van ouderen en leidt vaak tot een neerwaartse spiraal. Om geld en kennis te bundelen heeft de gemeente de samenwerking gezocht met alle fysiopraktijken in de gemeente Boxtel. Na een aantal vruchtbare vergaderingen zijn we samen met meerdere fysiopraktijken die ook ouderen in hun portefeuille hebben tot een uitvoeringsplan gekomen waarbij opsporing, screening en inzet van erkende beweeginterventies centraal staan. In de tweede helft van 2024 zal gestart worden met meerdere screeningsdagen waarbij de doelgroep 65+ wordt opgeroepen om deel te nemen. Tijdens deze screening kan groen, oranje en rood worden gescoord. Groen spreekt voor zich en voor de mensen die rood scoren geldt een ander traject die buiten de scope van valpreventie valt. We hopen de mensen die in de oranje doelgroep vallen te kunnen stimuleren deel te nemen aan valpreventie cursussen. Hiertoe wordt ook een subsidieregeling opgesteld om de financiële drempel te verlagen. Ook wordt op dit moment een buurtsportcoach voor de doelgroep ouderen geworven. Deze persoon zal leidend worden in de ketenaanpak valpreventie en zal ook zelf bevoegd zijn valpreventie cursussen te geven. De kosten voor deze cursussen worden bij zowel de praktijken als de buurtsportcoach gelijk getrokken zodat er een eerlijk speelveld is.

Samenwerking huisartsen/POH'sters NOW

De dubbele vergrijzing staat bij veel partijen hoog op de agenda. Zo ook bij de huisartsen. Omdat afstemmen met de huisartsen essentieel is, is de Ouderenagenda een vast onderdeel bij het structureel overleg met de HAGRO (huisartsengroep Boxtel) geworden. Daarnaast is in samenwerking met Jeroen Bosch Huisartsen een overleg gestart genaamd "Netwerk Ouderen in de Wijk" welke twee keer per jaar plaatsvindt. Tijdens deze bijeenkomst komen de praktijkondersteuners van de huisartsen samen met mensen uit het Sociaal Domein om te overleggen, samenwerkingen op te zetten en meer kennis te krijgen van elkaars werkveld. De gemeente Boxtel heeft deze bijeenkomsten verder mee uitgebouwd en een blijvend karakter gegeven in de gemeente. Deze bijeenkomsten worden als enorm waardevol ervaren en de opkomst is dan ook altijd groot.

Jaarlijks pensioenontbijt

Om (bijna) pensioengerechtigden op een verfrissende manier voor te bereiden en/of te helpen bij die verandering en het benutten van hun kracht en tijd wordt jaarlijks het thema-ontbijt 'Wat gaat u doen rondom uw pensioen?' georganiseerd door de gemeente. Inmiddels staat dit jaar alweer de 4de editie op de planning en met een opkomst van rond de 150 personen is dit steeds weer een groot succes. Het programma bevat altijd een inspirerende spreker, een informatiemarkt over belangrijke thema's en invullingsmogelijkheden van de welverdiende vrije tijd en voldoende ruimte voor ontmoeting.

Zorgzaam Boxtel

Zorgzaam Boxtel is een strategisch overleg met bestuurders van ZGEM, Cello, Contour de Twern, Vivent, Reinier van Arkel, JOOST, WSD, Seniorenverenigingen en de gemeente Boxtel. Dit overleg kwam al enige tijd niet meer van de grond, maar is inmiddels nieuw leven ingeblazen. Met de ouderenagenda als eerste agendapunt en verbindende factor. Inmiddels is het overleg ook breder en komen onderwerpen aan bod zoals nieuwe en bestaande initiatieven, ideeën, beleidsnotities, landelijke ontwikkelingen enz. Daarnaast is er ook volop ruimte om samen te sparren over maatschappelijke ontwikkelingen en op ons afkomende veranderingen.

WOWW

WOWW is een bewustwordingscampagne van de gemeente Boxtel, met als doel onze inwoners te laten zien hoe je op een slimme en leuke manier ouder kunt worden. Voor nu en later. Voor jezelf of voor iemand waarvoor je zorgt. Zo bouwen we samen aan een gemeenschap waarin we elkaar een handje helpen bij wijs oud worden. Want de (dubbele) vergrijzing is een grote uitdaging, maar gelukkig zijn er dingen die we nu al kunnen doen.

Met WOWW richten we ons op twee doelgroepen. Zorgvragers: ouderen van 65+ die mogelijk veel van de zorg vragen, maar zich ook bewust moeten worden dat de zorg overbelast is en er geen zorggarantie is (in de toekomst). Zorggevers: 45+'ers die mogelijk zelf mantelzorg verlenen, ook hen maken we bewust dat de zorg overbelast is, waardoor er uitdaging op hun bordje en die van hun ouders komen, waarop ze zich al kunnen voorbereiden.

WOWW inspireert door verhalen, video's en podcasts te delen, maar ook door het organiseren van lokale events. We geven ook een heleboel handige tips en hulpmiddelen die helpen bij Wijs Ouder Worden. WOWW onderscheidt zich doordat alle verhalen van mensen uit onze eigen gemeente komen. Dit zorgt voor herkenning en inspiratie en die zorgen voor nóg meer lachrimpels. Inmiddels heeft de campagne lokaal bekendheid en heeft de hockeyvereniging MEP al de samenwerking met WOWW gezocht. Een mooi voorbeeld van een goede samenwerking met de maatschappij. Iets wat WOWW ook als doel heeft. Voor de gemeente Boxtel heeft bureau FTF op een vernieuwende en inspirerende manier vorm gegeven aan onze bewustwordingscampagne waardoor dit regionaal de aandacht heeft getrokken. Voor het opzetten van de regionale campagne is dan ook onze input gevraagd. Daarnaast is er ook contact geweest met het ministerie van VWS. Deze waren gecharmeerd van onze doelgroepbepaling en het vernieuwende concept. Ons is gevraagd de successen van WOWW met hen te delen zodat dit vanuit het ministerie of de minister zelf gedeeld kan worden op hun socials. Ook betrokken partijen uit Boxtel zoals Vivent, JOOST, ZGEM, ContourdeTwern en de huisartsen hebben al aangegeven dit initiatief te omarmen. Ook onze inwoners hebben veel interesse in de campagne en ook zorgverzekeraar VGZ is enthousiast over de campagne. VGZ ziet een duidelijke meerwaarde in de campagne om de noodzakelijke transformatie in de zorg voor het voetlicht te brengen en heeft de gemeente Boxtel gevraagd deze campagne in de regio te komen presenteren als voorbeeld.

Samenwerking regio, ministerie en zorgkantoor

Per project is veel contact binnen de regio om af te stemmen en van elkaar te leren. Zoals hierboven per project ook aangegeven. Dit loopt als een rode draad door alle projecten heen. Daarnaast is er ook regelmatig contact met het zorgkantoor VGZ. Op dit moment liggen de kosten voor de bovengenoemde projecten grotendeels bij de gemeente danwel via subsidies. Echter, de voordelen hiervan gaan vooral naar het zorgkantoor doordat het resultaat vooral terug te zien zal zijn in de vermindering van de zorgkosten. Om hierin verandering te brengen worden door de gemeente en de regio gesprekken met het zorgkantoor gevoerd. Dit is een traject van lange adem.

Inbedden in de organisatie

Bij alle deelprojecten wordt steeds gekeken wanneer het juiste moment is om ze over te dragen aan andere medewerkers binnen de organisatie. Hoe ver het project gevorderd is en de ruimte bij de medewerkers zijn hierin leidend. Op deze manier krijgen de projectleiders ouderenagenda weer ruimte om nieuwe projecten op te pakken voor dit thema.

Financien

Voor de Ouderenagenda is jaarlijks een werkbudget beschikbaar van €50.000,- euro. Zoals aan de raad aangegeven in de raadsinformatiebrief van mei 2023 en tijdens de behandeling van de begroting van 2023 wordt er naast dit budget per project budget aangevraagd via kadernota indien nodig.

Vervolg

In het tweede kwartaal van 2025 zal er een evaluatie worden voorbereid en wordt bekeken op welke manier de uitvoering van de ouderenagenda het beste voortgezet kan worden. De raad zal hierover worden geïnformeerd in de tweede helft van 2025.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel,

V.C. Fijneman
secretaris

R.S. van Meygaarden
burgemeester

Bijlagen

- Bijlage 1: Raadsinformatiebrief mei 2023 Evaluatie ouderenagenda
- Bijlage 2: Uitvoeringsagenda beleidsnotitie Samen Ouder Worden in Boxtel